

Complexnummer: 521445

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Het Meenink

Aantal complexonderdelen

6

Monumentnummers van complexonderdelen

521446, 521447, 521448, 521449, 521450, 521451

Woonplaats

Hengelo (Gld)

Gemeente

Bronckhorst

Provincie

Gelderland

Locatie van het hoofdobject

Meeninklaan 5, 7255 LD te Hengelo (Gld)

Complexomschrijving

Omschrijving van het complex

In structuur en deels in detail gaaf bewaarde HISTORISCHE BUITENPLAATS HET MEENINK met HOOFDGEBOUW (1), HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG (2), KAS (3), KOESTAL (4), KOETSHUIS (5), BOERDERIJ met VARKENSSTAL (6). In het Achterhoekse kampenlandschap ligt ten noordwesten van de dorpskern van Hengelo de historische buitenplaats "Het Meenink". De geschiedenis van Het Meenink (of "Menongh") gaat terug tot de 14de eeuw. De huidige bebouwing van de buitenplaats moet op stilistische gronden en op grond van de verschillende ingemetselde gedenksteden gedateerd worden omstreeks het midden van de 19de eeuw. De topografische kaart van 1846 toont bebouwing op de plaats waar tegenwoordig hoofdgebouw en boerderijcomplex te vinden zijn. De boerderij is volgens gedenksteden in het muurwerk van voorhuis en rechter zijstal gebouwd in 1853 en uitgebreid in 1863, mogelijk is op de kaart een oudere voorganger te zien. De boerderij met bijbehorende opstallen heeft tot op de dag van vandaag een agrarische functie en vormt het economische middelpunt van het landgoed. Het hoofdgebouw is een wit gepleisterd landhuis in een neo-classicistische stijl, die een bouwjaar kort na het midden van de 19de eeuw doet vermoeden. In de koestal naast het huis is een gedenksteen gevonden met het jaartal 1822. Deze steen lijkt behoort te hebben tot het hoofdgebouw dat op de topografische kaart (1846) is afgebeeld. Het is onduidelijk of het tegenwoordige huis misschien in oorsprong hetzelfde is als het huis dat op genoemde kaart staat, of dat er een voorganger van het huidige huis is afgebeeld. Het huidige pand werd in 1872 vergroot met een verdieping, die in 1976 weer werd verwijderd. Het bijbehorende koetshuis dateert uit 1869. De tuin- en parkaanleg in landschappelijke stijl werd in zijn huidige vorm vermoedelijk in de tweede helft van de 19de eeuw gerealiseerd, daarbij gebruik makend van reeds aanwezige elementen, zoals waterlopen en (oude) bomen. De door loofhout omzoomde bouw- en weilanden rond het huis spelen in ruimtelijk-

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

visueel opzicht een belangrijke rol in het geheel, waarin voor louter sierelementen weinig plaats is ingeruimd. Achter de boerderij liggen een voormalige boomgaard en moestuin met een kas, die eveneens uit de tweede helft van de 19de eeuw dateren. Aansluitend bevindt zich een klein beukenbos op geaccidenteerd terrein, met tot fraaie landschappelijke vijvers vergraven waterlopen en enkele wandelingen. Voor en achter het huis liggen gazonpartijen, omzoomd door een gevarieerde beplanting van bomen en heesters. De met bomen beplante Meeninklaan vormt de toegangslaan tot het landgoed.

Op de bij de omschrijving behorende kaart is de omgrenzing van het complex alsmede de aanduiding van de onderdelen aangegeven.

Voor de bescherming van ondergeschikt belang zijn de potstal (1988) en de warenloods achter de boerderij.

Waardering van het complex

De HISTORISCHE BUITENPLAATS HET MEENINK is van algemeen cultuur-, architectuur-, en tuinhistorisch belang:

- Vanwege de ouderdom;
- Vanwege de architectonische vormgeving van de bebouwing;
- Vanwege de historische tuin- en parkaanleg in landschappelijke stijl;
- Vanwege de visuele samenhang en de gaaf bewaard gebleven verschijningsvorm van de omliep onderdelen;
- Vanwege de beeldbepalende ligging langs de Vordenseweg;
- Als onderdeel van het buitenplaatsengebied in de Achterhoek.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 521446

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	01 mei 2006
Kadaster deel/nr	82969/152

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Hengelo (Gld)		Bronckhorst		Gelderland			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Meeninklaan	5			7255 LD	Hengelo (Gld)		
Meeninklaan	7			7255 LD	Hengelo (Gld)		
Kadastrale gemeente*		Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel	
Hengelo Gelderland		L				1293	

Omschrijving**

Omschrijving

HOOFDGEBOUW (Het Meenink). Geheel onderkelderd wit gepleisterd landhuis op rechthoekige grondslag, bestaande uit één bouwlaag en een zolder onder een met gesmoorde Hollandse pannen gedekt schilddak met twee schoorstenen op de nokeinden. Het huis is aan drie zijden uitgebouwd. Aan de voorzijde met een centrale driezijdige erker; aan de achterzijde met een hoog oprijzende, risalerende middenpartij van twee traveeën breed, gedekt door een steekkap en aan de rechter zijgevel met een fors uitspringende, centrale ingangspartij, eveneens gedekt door een steekkap. In de voorgevel ter weerszijden van de erker twee meerruitsvensters, links voorzien van persiennes. De erker zelf is voorzien van drie paar openslaande deuren met tympaanachtige bekroning. In de rechter zijgevel centraal een meerruitsvenster in empirestijl, op het dak een dakkapel met twee gekoppelde meerruitsvensters en op souterrainniveau een deur. De achtergevel is zes traveeën breed, op souterrainniveau voorzien van meerruits- keldervensters, op de begane grond van schuifvensters in empirestijl; de middenpartij is op het niveau van de kap voorzien van twee gekoppelde meerruitsvensters. De ingang bevindt zich in de fors uitspringende middenpartij van de linker zijgevel; de hoge paneel deur is opgenomen in een omlijsting met aan de bovenzijde afgeronde hoeken; ter weerszijden van de deur ondiepe nissen omlijst door een pilasterstelling met getoogde architraaf; boven de deur, ter hoogte van de kap, een meerruitsvenster. De haaks uitspringende wanden zijn voorzien van een klein venster. Ter weerszijden van de middenpartij is de gevel blind.

De oorspronkelijke indeling is grotendeels intact en bestaat uit een centrale gang in de lengte-as van het huis met aan weerszijden vertrekken, die allen op de gang uitkomen. De deuren naar deze vertrekken stammen vrijwel allemaal uit de bouw tijd. In de gang ligt een wit marmeren vloer uit de bouw tijd, waarvan de tegels ca. 50 bij 50 cm meten.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering

HOOFDGEBOUW (Het Meenink) is van algemeen belang:

- Vanwege de architectonische vormgeving;
- Vanwege de nagenoeg oorspronkelijke plattegrond en indeling;
- Vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats;
- Als voorbeeld van een gaaf bewaard 19de-eeuws landhuis in de Achterhoek.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Landhuis

Monumentnummer*: 521447

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	01 mei 2006
Kadaster deel/nr	82969/156

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Hengelo (Gld)	Bronckhorst	Gelderland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Hengelo	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Hengelo Gelderland	L			1293
Hengelo Gelderland	L			1105
Hengelo Gelderland	L			1292
Hengelo Gelderland	L			180
Hengelo Gelderland	L			173
Hengelo Gelderland	L			1104
Hengelo Gelderland	L			1106
Hengelo Gelderland	L			1107

*Omschrijving***

Omschrijving

HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG behorende tot de buitenplaats Het Meenink. Het landgoed maakt van oudsher deel uit van het uitgestrekte Achterhoekse kampenlandschap. De door bomen omzoomde bouw- en weilanden vormen dan ook een belangrijk onderdeel van de totale aanleg. Deze aanleg is in zijn huidige aanzien vermoedelijk in de tweede helft van de 19de eeuw tot stand gekomen, waarbij bestaande elementen als waterlopen en oude bomen in de aanleg werden opgenomen. Naast de genoemde agrarische gronden wordt het nutsgedeelte gevormd door een voormalige moestuin met oude kas en een boomgaard met enkele oude fruit- en notenbomen, beide achter de boerderij gelegen. Ten noorden van de moestuin en boomgaard en hierop aansluitend ligt een beukenbos op geaccidenteerd terrein met tot fraaie landschappelijke vijvers vergraven waterlopen en enkele wandelingen. Dit bos dateert mogelijk van voor de huidige bebouwing. Eveneens ouder dan de huidige bebouwing zijn enkele monumentale boomgroepen en solitairen rond het tegenwoordige hoofdgebouw (beuk, eik, kastanje, plataan, tulpenboom, linde). Voor en achter het hoofdgebouw liggen gazonpartijen, omzoomd door een gevarieerde beplanting van bomen en heesters. Vanaf de Vordenseweg is er

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

over het glooiende bouwland een fraai zicht op het witte, door groene zônes omsloten huis. De buitenplaats is vanaf de Vordenseweg bereikbaar via de met bomen beplante Meeninklaan, die op enige afstand voor het huis langs naar de boerderij loopt. Ter hoogte van het koetshuis en hoofdgebouw zijn er afsplitsingen, zo loopt er een pad naar het koetshuis en vandaar naar het hoofdgebouw en is er tevens een rechtstreeks pad naar het hoofdgebouw.

Waardering

De HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG behorende tot de buitenplaats Het Meenink is van algemeen belang:

- Vanwege de bewaard gebleven oude structuren (waterlopen, moestuin/boomgaard);
- Vanwege het laat 18de- of vroeg 19de- eeuwse geaccidenteerde beukenbos met wandelingen en vijverpartijen;
- Vanwege de monumentale solitairen en boomgroepen rond het hoofdgebouw, waarvan er enkele mogelijk uit de late 17de eeuw dateren en waarvan de rest uit de 18de of 19de eeuw stamt;
- Vanwege de fraaie gezichten op door loofhout omzoomde bouw- en weilanden;
- Vanwege de aanwezigheid van een kas uit de tweede helft van de 19de eeuw;
- Vanwege de functioneel-ruimtelijke samenhang met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg

Monumentnummer*: 521448

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	01 mei 2006
Kadaster deel/nr	82969/159

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Hengelo (Gld)	Bronckhorst	Gelderland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Hengelo	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Hengelo Gelderland	L			1106
Hengelo Gelderland	L			1107

*Omschrijving***

Omschrijving

KAS behorende tot de buitenplaats Het Meenink. Achter de boerderij, in de voormalige moestuin/boomgaard, staat een eenvoudige bakstenen kas op rechthoekige grondslag. De bakstenen zijwanden zijn voorzien van vlechtwerk. De kas is erg vervallen, glas en deur zijn verdwenen, het dak bestaat thans uit golfplaat. De kas dateert uit de tweede helft van de 19de eeuw.

Waardering

De KAS behorende tot de buitenplaats Het Meenink is van algemeen belang:

- Vanwege de eenvoudige, doelmatige vormgeving;
- Vanwege de kenmerkende ligging binnen de parkaanleg;
- Vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	Kas(L)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 521449

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	01 mei 2006
Kadaster deel/nr	82969/162

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Hengelo (Gld)	Bronckhorst	Gelderland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Hengelo	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Hengelo Gelderland	L			1293

*Omschrijving***

Omschrijving

KOESTAL behorende tot de buitenplaats Het Meenink. Naast het huis, op een paar passen afstand van de ingang naar het souterrain, staat een stal die oorspronkelijk het onderkomen was van de huiskoe. Het rood bakstenen gebouwtje op rechthoekige grondslag wordt gedekt door een zadeldak van gesmoorde Hollandse pannen. De eindgevels aan voor- en achterzijde zijn voorzien van vlechtwerk. In de gevel aan de voorzijde een rechthoekige deur binnen een deuropening met halfronde bovenzijde (het halfronde veld is dichtgepleisterd), in de top een klein rond venster. In de linker zijgevel een klein vierkant venster. Het achterste deel van het huisje is deels open, deels van hout. De stal dateert uit de tweede helft van de 19de eeuw.

Waardering

De KOESTAL behorende tot de buitenplaats Het Meenink is van algemeen belang:

- Vanwege de ouderdom;
- Vanwege de eenvoudige, doelmatige vormgeving;
- Vanwege de oorspronkelijke functie en de kenmerkende ligging naast het hoofdgebouw;
- Vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Boerderijen, molens en bedrijven	Boerderij (M)	Koeienstal

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 521450

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	01 mei 2006
Kadaster deel/nr	82969/173

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Hengelo (Gld)	Bronckhorst	Gelderland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Hengelo	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartemen aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Hengelo Gelderland	L			1293

*Omschrijving***

Omschrijving

KOETSHUIS behorende tot de buitenplaats Het Meenink. Ten zuiden van het huis ligt het voormalige koetshuis met een aangebouwde dienstwoning. De plattegronden van koetshuis en dienstwoning zijn beide rechthoekig en schuiven rechtsachter in elkaar. Het geheel is opgetrokken uit rode baksteen; op de muren is plaatselijk nog een pleisterlaag aanwezig. Het pand bestaat uit een begane grond en zolder onder een thans met golfplaat gedekt zadeldak. Centraal in de voorgevel een tot de nok opgetrokken middenpartij, waarin een dubbele inrijdeur met getoogde bovenzijde en een hijsluik in de top, gedekt door een steekkap met overstek. Ter weerszijden een minder hoge dubbele inrijdeur met getoogde bovenzijde en op ooghoogte voorzien van kleine ruitjes. In de rechter zijgevel links een deur en in de top een venster; de linker zijgevel is blind; in de achtergevel een vensteropening. De aangebouwde (rechtsachter) dienstwoning heeft een blinde voor- en linker zijgevel; in de rechter zijgevel twee vensters van verschillend formaat, één links, één in de top; in de achtergevel centraal een eenvoudige toegangsdeur met aan weerszijden een meerruitsvenster. Het koetshuis dateert uit 1869.

Waardering

Het KOETSHUIS behorende tot de buitenplaats Het Meenink is van algemeen belang:

- Vanwege de ouderdom;
- Vanwege de eenvoudige, doelmatige vormgeving;
- Vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Bijgebouwen kastelen enz.

Functie

Koetshuis(L)

Monumentnummer*: 521451

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	01 mei 2006
Kadaster deel/nr	82969/179

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Hengelo (Gld)	Bronckhorst	Gelderland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Hengelo	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Hengelo Gelderland	L			1107
Hengelo Gelderland	L			1106

*Omschrijving***

Omschrijving

BOERDERIJ met VARKENSSTAL behorende tot de historische buitenplaats Het Meenink. De boerderij ten noordoosten van het huis bestaat uit een dwarsgeplaatst voorhuis (gedateerd 1853) met een driebeukig bedrijfsgedeelte daarachter (zijbeuken gedateerd 1863). Het witgepleisterde voorhuis op rechthoekige grondslag bestaat uit een begane grond en een zolder onder een met gesmoorde Hollandse pannen gedekt schilddak. De voorgevel telt vijf traveeën. De centrale ingangspartij, bestaande uit een eenvoudige deur met bovenlicht binnen een pilasterstelling wordt aan beide zijden geflankeerd door twee schuifvensters in empirestijl, voorzien van een hardstenen onderdorpel en persiennes; boven de deur een meerruitsvenster. De linker en rechter beuk van het bedrijfsgedeelte bestaan uit één bouwlaag en een lage zolder onder een met gesmoorde Hollandse pannen gedekt zadeldak met afgewolfd uiteinde aan de voorzijde. De eindgevels aan voor- en achterzijde zijn voorzien van vlechtwerk, muurankers en een grote dubbele inrijdeur onder een afgeplatte ontlastingsboog met witgeschilderde sluitstenen. De zijgevels zijn open, het dak wordt ondersteund door zwart geteerde houten kolommen op een hardstenen basement. De rechter beuk heeft enige wijzigingen ondergaan: de inrijpoort aan de achterzijde is dicht gemetseld en voorzien van een staldeur geflankeerd door twee hoge stalraampjes met halfronde bovenkant, in de top een hijsopening; het achterste deel van de open zijgevel is dichtgemetseld en voorzien van dezelfde hoge stalraampjes. De middenbeuk sluit aan op het voorhuis en bestaat uit één bouwlaag en een hoge zolder onder een met gesmoorde Hollandse pannen gedekt zadeldak, dat hoger is dan de daken van beide zijbeuken; in de eindgevel aan de achterzijde muurankers, een centrale dubbele inrijdeur als in de zijbeuken, maar in een groter formaat, geflankeerd door staldeuren met halfronde bovenzijde binnen eenzelfde omlijsting als de inrijdeuren; in de top een dubbel hijsluik. Ten noorden van de boerderij staat een rood bakstenen stal op rechthoekige grondslag, bestaande uit één bouwlaag onder een met gesmoorde Hollandse pannen gedekt zadeldak. De eindgevels zijn voorzien van

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

vlechtwerk en muurankers. Centraal in beide gevels een houten staldeur geflankeerd door rechthoekige meerruits-stalvensters, boven de vensters en deuren een zandstenen ontlastingsbalk. De eindgevel aan de voorzijde heeft een hijsluik in de top en de deur in deze gevel is voorzien van een bovenlicht. In de linker zijgevel drie rechthoekige meerruits-stalvensters in verschillend formaat. De rechter zijgevel is deels open en voorzien van een staldeur als in voor- en eindgevels. Op het rechter dakschild een schoorsteen. De stal dateert uit de tweede helft van de 19de eeuw.

Waardering

De BOERDERIJ met VARKENSS TAL behorende tot de historische buitenplaats Het Meenink is van algemeen belang:

- Vanwege de ouderdom;
- Vanwege de bijzondere driebeukige bedrijfsgedeelte achter het voorhuis van de boerderij;
- Vanwege de belangrijke economische functie die de boerderij tot op heden vervult in de ontwikkelings-geschiedenis van de buitenplaats;
- Vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de overige complexonderdelen.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Boerderij (M)

Functie

Varkensstal

Boerderij(M1)